

ผลกระทบของนโยบายควบคุมยาสูบในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ.2534 – 2549*

คุณบังอร ฤทธิภักดี Southeast Asia Tobacco Control Alliance (SEATCA)

มาตรการควบคุมยาสูบที่ประเทศไทยนำมาใช้

1. การห้ามโฆษณาบุหรี่ทางสื่อต่างๆ	พ.ศ.2532
2. พรบ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ห้ามโฆษณาทุกรูปแบบ)	พ.ศ.2535
3. พรบ.คุ้มครองสุขภาพไม่สูบบุหรี่ ห้ามสูบบุหรี่ในที่ทำงานและที่สาธารณะ)	พ.ศ.2535
4. การขึ้นภาษีบุหรี่ 7 ครั้ง (ภาษีเพิ่มจาก 55% เป็น 79%)	พ.ศ.2537 – 2549
5. การนำภาษียาสูบมารณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (สสส.)	พ.ศ.2545
6. การใช้รูปภาพเป็นคำเตือนบนซองบุหรี่	พ.ศ.2547

ศาสตราจารย์เดวิด เลวี นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยบัลติมอร์ ได้วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายต่างๆ ต่ออัตราการสูบบุหรี่ของคนไทย พบว่า

1. ภาพรวม อัตราการสูบบุหรี่ (ระหว่าง พ.ศ.2534 – 2549) ลดลงร้อยละ 25	
- จำนวนผู้สูบบุหรี่ในปี พ.ศ.2549 หากไม่มีมาตรการควบคุม	= 13.5 ล้านคน
- แต่จำนวนผู้สูบบุหรี่ที่มีอยู่จริงในปี พ.ศ.2549	= 9.5 ล้านคน
- ดังนั้น จำนวนผู้สูบบุหรี่น้อยกว่าที่ควรจะเป็น	= 4.0 ล้านคน
- จำนวนผู้สูบบุหรี่ที่เลิกสูบบุหรี่	= 2.4 ล้านคน
- จำนวนผู้สูบบุหรี่ใหม่ที่ลดลง	= 1.6 ล้านคน
2. ผู้เสียชีวิตด้วยโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่	
- จำนวนที่ลดลงระหว่าง พ.ศ.2534 – 2549	= 31,867 คน
- จำนวนที่ลดลงเฉพาะในปี พ.ศ.2549	= 5,729 คน
- การคาดการณ์จำนวนที่จะลดลงระหว่าง พ.ศ.2534 – 2569	= 319,458 คน
- การคาดการณ์จำนวนที่ลดลงเฉพาะในปี พ.ศ.2569	= 18,409 คน
3. สัดส่วนผลกระทบที่เกิดจากนโยบายแต่ละมาตรการ ต่ออัตราการสูบบุหรี่ และ จำนวนผู้เสียชีวิตที่ลดลง	
- มาตรการทางภาษี มีผลกระทบ	61%
- การห้ามโฆษณา มีผลกระทบ	22%
- การรณรงค์ มีผลกระทบ	7%
- การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ มีผลกระทบ	6%
- คำเตือนซองบุหรี่ มีผลกระทบ	4%